
[2023-16-RE](#)

Causa 2023-16-RE

(Torres Torres c/ Torres Torres)

Número de registre 141-2023. Recurs d'empara

Aute del 17 d'abril del 2023

BOPA núm. 53, del 26 d'abril del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 22 de març del 2023, per la representació processal dels Srs. Antoni, Enric, M. Dolors, Àngel, M. Mercè i Josep M. Torres Torres, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 8 de març del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a un procés degut i a l'assistència tècnica d'un lletrat, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li la resolució impugnada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que es reconegui el dret dels recurrents a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que retrotregui el procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'un litigi en què els Srs. Antoni, Enric, M. Dolors, Àngel, M. Mercè i Josep M. Torres Torres reclamaven al Sr. Pere Torres Torres, germà gran i hereu del pare de tots ells, un suplement de llegítima, el 2 de setembre del 2019, el Tribunal de Batlles va dictar una sentència en què, entre d'altres, estimava molt parcialment les seves pretensions i condemnava el Sr. Pere Torres Torres a pagar a 3 dels seus germans un suplement de llegítima. El Tribunal de Batlles no va efectuar una

imposició especial de costes processals, cada litigant va haver d'assumir les pròpies i les comunes per meitats.

1.2. Ambdues parts van formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 21 de juliol del 2020, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava ambdós recursos d'apel·lació i imposava el pagament de les costes processals causades en aquesta instància a les parts apel·lants.

1.3. En fase d'execució, la representació processal del Sr. Pere Tores Torres va sol·licitar que es fixessin les costes del procés d'acord amb les minutes d'honoraris d'advocat i de procurador.

1.4. El 30 de novembre del 2020, la Secció d'Execucions Civils de la Batllia va dictar un aute de liquidació en què fixava que el Sr. Antoni Torres Torres havia de satisfer la quantitat de 8.104,03 €; que el Sr. Enric Torres Torres n'havia de satisfer 8.050,75 €; que la Sra. M. Dolors Torres Torres n'havia de satisfer 7.100,33 €; que el Sr. Àngel Torres Torres n'havia de satisfer 8.110,96 €; que la Sra. M. Mercè Torres Torres n'havia de satisfer 7.119,17 €; i, que el Sr. Josep M. Torres Torres n'havia de satisfer 7.119,17 €. Així mateix, entre d'altres, recordava que contra aquesta resolució es podia interposar un incident d'execució en un termini de 13 dies hàbils.

1.5. La representació processal dels germans recurrents va presentar aquest incident d'execució davant la Batllia, i, el 16 de juny del 2021, la Secció Civil 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual acordava la inadmissió a tràmit de l'incident esmentat, per tal com no era competent per resoldre aquesta sol·licitud, afegint que aquesta competència hagués correspost a la Sala Civil, la qual havia condemnat al pagament de les costes processals. No obstant això, imposava als sol·licitants de l'incident el pagament de les costes processals d'aquesta alçada.

1.6. La representació processal dels germans recurrents va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 6 d'abril del 2022, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que estimava parcialment aquest recurs i revocava parcialment l'aute de la Secció Civil 2 de la Batllia únicament en el sentit de deixar sense efecte les costes imposades, ja que considerava que si la Batllia s'hagués adonat que no era competent, ja no hagués admès a tràmit la petició de liquidació i no s'haurien meritat costes.

1.7. A sol·licitud del Sr. Pere Torres Torres, el 21 de novembre del 2022, la saig va requerir individualment a cada un dels seus germans per pagar el deute fixat en l'aute del 30 de novembre del 2020, dictat per la Secció d'Execucions Civils de la Batllia.

1.8. La representació processal dels germans recurrents va formular oposició contra els acords d'execució de la saig, i, el 8 de març del 2023, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava no admetre a tràmit aquesta oposició, sense fer imposició de les costes processals.

1.9. El 22 de març del 2023, la representació processal dels Srs. Antoni, Enric, M. Dolors, Àngel, M. Mercè i Josep M. Torres Torres va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 8 de març del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents al·leguen que en l'aute del 8 de març del 2023, la Sala Civil es va declarar incompetent per conèixer de l'oposició a l'execució forçosa dels acords d'execució de la saig, quan en el seu aute del 6 d'abril del 2022 va considerar que la Batllia havia actuat degudament pel fet d'apartar-se del coneixement de la sol·licitud d'execució de les costes.
- Precisen que és sobre la base de l'aute del 6 d'abril del 2022 esmentat que van presentar la seva oposició a l'execució forçosa dels acords d'execució de la saig davant la Sala Civil.
- Segons el seu parer, el raonament jurisprudencial de la Sala Civil en aquesta matèria és "caòtic" i li retreuen també no haver-los advertit de la seva incompetència, dins el termini per formular oposició, i així poder presentar aquesta oposició davant la Secció Civil 2 de la Batllia.
- En aquestes circumstàncies, addueixen que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la defensa, a un procés degut i a l'assistència tècnica d'un lletrat, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.
- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li la resolució impugnada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que retrotregui el procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil exposa que d'acord amb els articles 391.2 i 392.7 de la Llei 22/2021, del 17 de setembre, de text consolidat del Codi de procediment civil, no és competent per pronunciar-se en primera instància sobre una demanda d'oposició a l'execució forçosa dels acords d'execució i que només seria competent per tramitar el recurs d'apel·lació contra la no admissió de l'oposició o contra la resolució de l'oposició.
- Per consegüent, la Sala Civil no admet a tràmit l'oposició a l'execució forçosa formulada pels recurrents.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

- 3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.
- 3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració dels drets constitucionals a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.
- 3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és

a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la decisió adoptada per la Sala Civil ha vulnerat els drets a la jurisdicció, a la defensa, a un procés degut i a l'assistència tècnica d'un lletrat, pel fet de declarar-se incompetent per pronunciar-se respecte d'una oposició a l'execució forçosa d'uns acords d'execució d'unes costes processals.

3.5. A la vista de la legislació i de la jurisprudència que se'n desprèn, cal fer una distinció entre la fixació de les costes processals i l'execució forçosa dels acords relatius a les costes processals.

3.6. Pel que fa a la fixació de les costes processals, el tribunal competent és aquell que pronuncia la condemna; en aquest cas, la Sala Civil, la qual en la sentència del 21 de juliol del 2020, va condemnar les parts apel·lants al pagament de les costes processals d'aquella alçada.

3.7. Pel que fa a l'execució forçosa de l'acord relatiu a les costes processals, el tribunal competent per conèixer de l'oposició en primera instància és el batlle i, si s'escau, el Tribunal Superior de Justícia, en apel·lació.

3.8. Per consegüent, pel fet de declarar-se incompetent per conèixer en primera instància d'una oposició d'execució forçosa de diversos acords d'execució sobre unes costes processals, la Sala Civil ha fonamentat la seva decisió i no hi ha cap indicatiu de vulneració dels drets fonamentals al·legats pels recurrents.

3.9. Així doncs, aquest recurs manca de contingut constitucional i no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-16-RE interposat per la representació processal dels Srs. Antoni, Enric, M. Dolors, Àngel, M. Mercè i Josep M. Torres Torres contra l'aute del 8 de març del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 d'abril del 2023.

Jean-Yves Caullet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat